

NAŠA DJELATNOST

PRVI JUGOSLAVENSKI SIMPOZIJ O REHABILITACIJI OSOBA S OŠTEĆENIM SLUHOM

Stručni tretman osoba s oštećenim sluhom u cilju njihovog osposobljavanja za što samostal-niji život, počev od prvih spontanih pojedinačnih dobronamjernih početaka, pa sve do današnjeg ko-lektivnog, organiziranog, cjelovitog, kompleksnog rehabilitiranja takvih osoba, ima dugu i bogatu povijest. Ovaj razvojni put može biti sagledan s više aspekata.

Na tom području su radili individualno mnogi stručnjaci raznih profila, ali su ipak bili najza-paženiji pedagozi i liječnici, iako se nikako ne može osporiti vrlo značajan udio i ostalih stručnjaka. Štoviše, što se je stručni tretman osposobljavanja osoba s oštećenim sluhom počeo kompleksnije sa-gledavati i provoditi, postavio se osnovni princip — najuža suradnja svih zainteresiranih stručnjaka. Oni svi zajedno potpuno ravnopravno i sinhrono usmjeravaju svoje stručne napore k jedinstveno zada-nom cilju. Tako se taj današnji postupak bitno razlikuje od početnih, kad je sve ovisilo samo od jednog stručnjaka, dok danas nastupa kompletni stručni team.

No bilo je i mnogo istaknutih spornosti, kao u samom postavljanju cilja osposobljavanja osoba s oštećenim sluhom, tako i oko izbora metoda i sredstava, te konačno oko stručne valorizacije i verifikacije postignutih rezultata. Znade se za mnogo plemenitih i vrijednih pokušaja s manjim ili većim priznatim uspjesima u toj stručnoj oblasti.

Broj stručno obuhvaćenih osoba s oštećenim sluhom povećava se od tajnovito izuzetnih slu-čajeva do javnih oficijelnih obuhvaćanja velikih grupa osoba ove hendikepirane populacije. I njihov udio direktnog učešća u postupku njihovog osposobljavanja bitno se mjenja, od gotovo pasivnog ob-jekta tretiranja, pa sve do neposrednog aktivnog sudioništva u teamu kod procesa rehabilitacije.

Tako se je od prvih autodidaktičkih prakticističkih postupaka do danas razvila bogata praksa i teorija na području rehabilitacije invalida sluha. S naglim razvojem mnogih graničnih naučnih disci-plina otvorili su se novi vidici na našem specijalnom području rada. To sve traži još veću suradnju medicinskih, psiholoških, pedagoških, elektro-akustičkih, lingvističko-fonetskih i socijalnih stremjenja u tom pravcu.

S druge strane se pojavljuju naglašene tendence specijalizacije u pojedinim rehabilitacionim fa-zama tretiranja invalida sluha. Tako se naročito ističu faze diagnostike, predškolskog i osnovno-školskog odgoja i obrazovanja, zatim stručno-školskog i profesionalnog osposobljavanja, te socijalnog rehabilitiranja.

Nije rijetkost da se pojedini invalidi sluha osposobljavaju parcijalno, jer se tretiraju samo s jednog stručnog gedišta. Također se i razvoj prakse i teorije na tom području često odvija nesin-hronizirano, jer nema uvijek nužne uže povezanosti u materijalnom i kadrovskom jedinstvenom usmje-renju.

U našoj zemlji se pojavljuju iste razvojne tendence kod rehabilitacije invalida sluha. Poznato je dokle se je došlo u toj oblasti kod nas tokom posljednjih dvadeset godina. Ekstenzivno je razgranata mreža specijalnih odgojno-obrazovnih ustanova za djecu i omladinu s oštećenim sluhom. Obuhvaćen je relativno visok procenat takvih kandidata specijalnim školskim procesom. Stručni, praktički, a pomalo i teoretski te istraživalački postupci su na putu usavršavanja kako u metodama demutizacije, tako i desurdizacije. Radno osposobljavanje omladine s oštećenim sluhom odvija se na širokom planu. Savez gluhih Jugoslavije je obuhvatio svojom socijalnom aktivnošću velik broj invalida i obilno doprinosi na mnogim područjima njihove kompleksne rehabilitacije. K tome treba spomenuti i vrlo utjecajnu ulogu putem stručne aktivnosti Udruženja defektologa Jugo-slavije — Surdo-pedagoške sekcije. U posljednje vrijeme je otvoreno nekoliko audioloških dijagnos-

tičkih i terapijskih ustanova, a posebno je važno istaći otvaranje Više škole za specijalne pedagoške i Visoke defektološke škole, koje osposobljavaju i stručne defektološke surdo-pedagoške kadrove.

Nije nužno posebno isticati da je pedagoška rehabilitacija invalida sluha integralni dio njihove kompleksne rehabilitacije. Taj dio osposobljavanja, koji najčešće nastupa poslije početnog medicinsko-otološkog i audiološkog tretmana, najduži je po vremenskom intervalu trajanja. Obično traje od osam do deset i više godina, a također je i najvažnija spona između svih poznatih rehabilitacionih postupaka.

U tom toliko važnom pedagoško-rehabilitacionom tretmanu, imade kod nas još pregršt stručno spornih i neriješenih pitanja. Istina je da mnoga od njih nisu do danas u cijelosti definitivno riješile i pojedine stručne velesile na tom rehabilitacionom području. Ipak je činjenica da većina naprednijih nacija u toj stručnoj oblasti imade jasno zacrtan svoj nacionalni stručni pravac u odnosu na njihove društveno ekonomske uvjete. Kod nas se time zasad ne bismo mogli potpunije pohvaliti. Štaviše, ako se faza pedagoške rehabilitacije invalida sluha u našoj zemlji stavi pod stručnu analizu, dobit će se slika vrlo naglašenog šarenila, kako u samim principijelnim stavovima, a isto tako i praktičnim rješenjima te metodama i sredstvima rada. Naša dosadašnja stručna stremljenja na tom planu rada nose izrazit pečat prakticizma i nedovoljne koordinacije. Surdo i audio-pedagozi, koji su preko tretmana djece i omladine s oštećenim sluhom intenzivni stručni potrošači mnogih praktičkih i naučnih dostignuća bilo iz otologije — audiologije, elektro-akustike, psihologije, fonetike i drugih naučnih disciplina, žele sa stručnjacima tih domena najužu suradnju, ali sigurno i stručno razgraničene oblasti rada. Dosadašnje, više puta nedovoljno definirano područje rada unutar nekih faza rehabilitacije, a posebno pedagoške rehabilitacije invalida sluha, unosilo je ne malo puta stručnu kolebljivost u pogledu nadležnosti akcije. Najteži nam je propust što do sada nemamo objedinjenu naučno-istraživačku i stručno-publicističku djelatnost na tom području.

Mi na ustanovama za formiranje mladih defektoloških kadrova teško se mirimo s takvim stanjem. Uvjereni smo da se novo formiranom stručnjaku defektologu na području rehabilitacije invalida sluha treba dati principijelno jasan i stručno definiran pravac rada, koji je adekvatan našim realnim društveno-ekonomskim prilikama. Mladi kadrovi moraju imati sigurnu i čvrstu stručnu bazu od koje se mogu i trebaju dalje razvijati, te stručno unapređivati sebe i svoj rad. U protivnom slučaju, ako su na početku stručno pokolebani, bez definiranih principijelnih stručnih stavova, oni će biti disorjentirane lutalice u svom radu, a što će biti od neprocjenjive štete upravo za same invalide sluha koji će se nalaziti kod njih na tretmanu.

Naša zajednica relativno obilno žrtvuje financijska sredstva na tom području i mi svi koji radimo u toj oblasti dužni smo poduzeti sve da taj nacionalni obol naide na adekvatne rezultate u svojoj jugoslavenskoj širini, za maksimalnu dobrobit cijele populacije osoba s oštećenim sluhom kod nas.

U odnosu na sve ovo, nastavničko vijeće Visoke defektološke škole u Zagrebu donijelo je još u proljeće 1964. godine zaključak da se tokom 1965. godine održi prvi »Jugoslavenski simpozij o rehabilitaciji osoba s oštećenim sluhom«. Svakako da su nastavničko vijeće rukovodili vrlo ozbiljni razlozi, radi kojih je i došlo do ove inicijative.

Zaključak vijeća je bio prenesen u nadležnost izvršenja nastavničkom kolegiju II studijske grupe; tj. studijskoj grupi za osposobljavanje defektologa za rad na rehabilitaciji osoba s oštećenim sluhom. Nakon pažljivo razmotrenog primljenog zadatka bio je sazvan širi preliminarni sastanak predstavnika svih zainteresiranih ustanova i organa iz naše zemlje radi suradnje pri izvođenju simpozija.

Sastanak je bio održan 17. listopada o.g. u Zagrebu, na kojem su svi učesnici prihvatili ideju o održavanju simpozija i odali priznanje inicijatorima. Bio je izabran širi Organizacioni odbor, te je zaključeno da Visoka defektološka škola u suradnji s drugim zainteresiranim ustanovama i organima u našoj zemlji organizira prvi »JUGOSLAVENSKI SIMPOZIJ O REHABILITACIJI OSOBA S OŠTEĆENIM SLUHOM«, koji će se održati od 20. do 22. svibnja 1965. godine u Zagrebu.

Svrha simpozija je da se kompleksna rehabilitacija osoba s oštećenim sluhom razmotri cjelovito s medicinsko-audiološkog, elektro-akustičkog, psiho-pedagoškog, lingvističko-fonetskog i socijalnog gledišta. Simpozij treba biti doprinos potpunijem prikupljanju i objedinjavanju svih stručnih kadrovskih i materijalnih snaga na području prakse, naučno-istraživačke djelatnosti na tom području kod nas.

Kompleksna tematika simpozija se dijeli na audio-psiho-pedagošku dijagnostiku, na rani predškolski tretman djece s oštećenim sluhom, na osnovno i stručno-školski odgojno-obrazovni proces i na rehabilitaciju odraslih osoba s oštećenim sluhom. Rad simpozija će se odvijati na plenarnim i sekcijskim zasjedanjima.

Prvi Jugoslavenski simpozij o rehabilitaciji osoba s oštećenim sluhom

Na simpoziju mogu učestvovati s referatom, odnosno saopćenjem ili samo kao aktivni sudionici svi stručnjaci koji se bave direktno ili indirektno rehabilitacijom osoba s oštećenim sluhom, kao na pr. otolozi, audiolozi, audio-surdopedagozi, psiholozi, električari, elektroakustičari, lingvisti-fonetičari, socijalni radnici, pravnici, specijalizirani društveni radnici i drugi stručnjaci.

Svi zainteresirani za aktivno sudjelovanje na simpoziju trebaju se što hitnije pismeno prijaviti Organizacionom odboru i uplatiti nuždan iznos na ime upisnine. Ova upisnina — kotizacija za svakog učesnika na simpoziju iznosi Din 3.000—. Tko se želi odmah pretplatiti i na ediciju sa svim materijalima simpozija koja će se štampati poslije simpozija, treba uplatiti još Din 2.000,—.

Također se svi zainteresirani pojedinci koji žele održati referat ili stručno saopćenje moraju pismeno prijaviti Organizacionom odboru. Referati mogu trajati najduže dvadeset, a saopćenja deset minuta. Posebni stručni žiri Organizacionog odbora odlučit će koji će radovi biti stavljeni na program plenarnih ili sekcijских zasjedanja.

Takodje će mogućnosti projiciranja znanstvenih i stručnih filmova. Predviđa se izložba stručnih knjiga, amplifikacionih aparata i dokumentacije u vezi postignutih rezultata iz oblasti rehabilitacije osoba s oštećenim sluhom kod nas.

Očekuje se da će se na simpoziju bar načelno razjasniti neka osnovna pitanja u vezi šire primjene nekih naučnih dostignuća u odnosu na postupak desurdizacije putem amplifikacije usavršenih selektivnih slušnih aparata. Također vlada uvjerenje da će se najozbiljnije razmatrati problematika rane dijagnostike, kao i ranog predškolskog tretmana djece s oštećenim sluhom u porodici i u specijalnim predškolskim ustanovama.

U koliko bude simpozij mogao udovoljiti spomenutim zahtjevima i dati zacrtan perspektivni realni put rehabilitaciji osoba s oštećenim sluhom kod nas, moći ćemo sa zadovoljstvom konstatirati da je udovoljeno osnovnim stručnim i društvenim zahtjevima.

Zvonko Juras — Zagreb